

HGGunnink, gehouden te Emmen, 03.12.2023

JESAJA 66:1-4

Votum + zegengroet

Psalm 132:1,2,3,4

Tien Woorden

Psalm 119:64,65,66

Gebed

Psalm 34:1,2,3,4

Lezen 1 Koningen 8:27, 54-61

Psalm 34:5,6,7

Lezen Mattheüs 12:6

Handelingen 7:44-53

Psalm 34:8

Tekst **JESAJA 66:1-4**

Bediening van het Woord

Psalm 132:5,6,7,8,9

Gebed

Inzameling van de gaven

Psalm 132:10

Zegen

Gemeente van onze Heere, Jezus Christus,

Ja, en dan is het dus weer Advent.

En ik weet niet hoeveel u daarmee hebt en hoeveel u daarmee doet.

Het is wel bijzonder dat alle kinderen dat woord ook kunnen leren: 'advent'.

En dan weten ze vast ook dat het Latijn is, en dat het betekent: komst.

Het eerste Advent, de komst van de Heere Jezus, als Hij geboren wordt in

Bethlehem.

Maar wij leven daarna, en wij denken door over die tweede komst.

En de vraag is: hoe verwacht u Hem? Hoe bent u daarmee bezig? Hoe denk jij daarover door, dat de Heere Jezus bezig is terug te komen?

Dan laat ik u vanmorgen het Woord van de HEERE horen onder het thema:

De HEERE spreekt al vóór de herbouw van de tempel:

1) die tempel is onaanzienlijk

vss. 1-2a

2) die tempel is tijdelijk

vs. 2b

3) die tempel is gevaarlijk

vss. 3-4

1) En ik kan me meteen voorstellen dat u dat wat vreemd hoort klinken: de tempel onaanzienlijk, de tempel dat die niet veel voorstelt?

Maar het hangt ervan af, waar je de tempel mee vergelijkt? Of met Wie.

De HEERE Zelf, Hij is verheven. Onmetelijk. Oneindig. God.

Hij heeft álles geschapen.

Hij regeert álles.
Hij heeft het over álles te zeggen.

Hemel en aarde, het heelal. Met alles wat erin is.
En dan moet je bedenken dat wij van dat heelal maar een piepklein beetje kunnen zien.
En dan pak je een verrekijker op een heldere nacht, en dan zie je al veel meer.
En dan gebruik je een telescoop en dan zie je nóg veel meer.
De mensen die in de astronomie werken, de sterrenkunde, die hebben instrumenten en dan kunnen ze nóg verder kijken.

Dat enorme heelal, dat noemt de HEERE: 'Zijn troon'.
Dat betekent, dat Hij dus nog veel geweldiger is, dan dat heelal.
En dan heb je het over dingen, dat gaat zo makkelijk ons denken te boven.

Want wie van ons heeft zicht op dat heelal, op die kosmos?
En dan de aarde.
De aarde die Hij speciaal gemaakt heeft voor de mens. Opdat de mens op die aarde woont. Dat is voor de HEERE een voetenbankje, een stoofje zou je kunnen zeggen.

Nee, wij kunnen dat allemaal niet vatten.
1 Koningen 8: God is véél te groot, dan dat Hij in een huis zou wonen dat mensen gemaakt hebben.
Als Salomo dat zegt, dan is het de bedoeling dat dat volk in diep ontzag zich neerbuigt voor die God.
Dat het volk vol verwondering hoort, maar ook niet alles kan begrijpen.

Waarom zegt of schrijft Jesaja dit?

Hoofdstuk 66 is uit het tweede gedeelte van het boek Jesaja, en dan gaat het tegen de mensen in ballingschap.
Die mensen in ballingschap, die dachten regelmatig terug aan de tempel.
Dat was toen de tempel van Salomo.
Ja, het was niet helemaal meer geweldig, want veel goud was eruit weg geplunderd door allerlei koningen.
Maar toch, het was een imposant bouwwerk.
Maar ja, dat wás het.
En nu ís het een ruïne.
En de ark van het verbond? Weg.
Altaren? In puin.

Maar ..., ze mochten weer terug.
Jeremia, ze moesten 70 jaar in ballingschap, maar je zou mogen terugkeren!
En als ze dan weer in Jeruzalem zijn, dan zullen ze weer een tempel kunnen bouwen.

Maar hoe?
Kijk, die van Salomo, indrukwekkend!
En moet dat straks weer zoiets worden? Zeg maar: terug naar toen?
Op dat punt zet de HEERE de mensen even stil.

Denk na over Wie Ik, de HEERE ben.
Want de tempel, dat is 'maar' een gebouw.
En de offers die je brengt, dat zijn 'maar' dierenoffers. En die heb Ik niet eens echt nodig.

Zeker - Ik wil dat jullie bouwen gaan.
Net zo zeker - Ik wil dat jullie gaan offeren.
Maar, dat doe je alleen goed als je dat doet met aandacht en met eerbied en met ontzag voor MIJ.
Dán is het een plaats van rust, PSALM 132.

Het begon als een tent. De tent van de getuigenis, zegt Stefanus.
En die ging van hot naar her. Die moest overal mee heen.
En toen werd het: in Jeruzalem.
Want vanuit MIJN rustplaats, zal Ik júllie rust geven.
Wat is dat voor rust?
Dat is doordenken over wat de Heere Jezus van Zichzelf zegt: 'méér dan de tempel staat hier', en toen wees Hij naar Zichzelf.

Jezus Christus, méér dan de tempel!
De tempel is een gebouw.
Kun je daar echt rust vinden?
Nee, het was daar altijd geweldig druk.

Bij Wie vindt een gelovige rust? Bij Jezus Christus.
Vrede. Veiligheid. Dankzij Hém!
Vastigheid, voor wie vertrouwt op Hém!

Dus die ballingen moesten ook vooruit kijken, naar Hem die échte rust bracht.
En het mocht niet weer worden van, 'oh, we hebben de tempel. Het is voor mekaar.
Vrede, vrede, geen gevaar. We zitten gebeiteld. Zolang die tempel er is, komt het met ons wel goed'.

Nee!
Zie de HEERE. De Almachtige.
En - MIJ is gegeven alle macht in hemel en op aarde.

Ja, en dan is daar die tempel. Maar die is onaanzienlijk in zichzelf. Het zijn stenen, en misschien met goud, maar dat blijft 'maar' een gebouw.
Kinderen zouden dat misschien kunnen vergelijken met het verschil tussen als je een hoofdlampje gebruikt in het donker, of autolampen.

Als ik 's morgens loop, dan is het donker. Dan heb ik een hoofdlamp en die schijnt een meter of 50 voor mij uit.
Nou, dat werkt uitstekend.
Maar als er dan van achter mij een auto komt met autolampen, dan verdwijnt dat licht van dat hoofdlampje. Daar blijft als het ware niks van over. Want die autolampen die schijnen dan nog veel verder op de weg.
Dan is dat hoofdlampje onaanzienlijk.

Het betekent wel wat, zeker. Maar het stelt niet zoveel voor als je dat vergelijkt met dat andere.

En zo is het met de tempel.

Als je de tempel vergelijkt met God Zelf, met de Heere, Jezus Christus. Dan is die onaanzienlijk.

2) In de tweede plaats **spreekt de HEERE al vóóordat die ballingen de tempel hebben herbouwd, ook dat die tempel maar tijdelijk is.**

Dat hebben ze in Israël vaak vergeten. En dat was natuurlijk ook best moeilijk. Maar, vanaf de tabernakel, ging het in dat hele offer- en lof-gebeuren, en dat hele zegen-gebeuren daar bij tabernakel én tempel, het ging in alles om 'Hem Die komen zou'.

Alles spreekt van Hem. De Heere, de gezalfde Verlosser.

En dankzij Hem lazen wij dat prachtige vers 2b. *"Maar ik zal zien op deze, op de ellendige en verslagene van geest en wie voor Mijn woord beeft."*

Ik zal zien op, zeg maar, de gelovige.

Maar hoort u goed? Ook de gelovige, die wordt hier niet getypeerd als degene die telkens maar weer naar de tempel gaat. Om offers te brengen.

Nee, Jesaja is al bezig om die ballingen en het volk wat na die ballingen komt, om die voor te bereiden op de vervulling. Op wat écht is.

Als HET offer gekomen is, de Heiland, dan verdwijnen 'de' offers.

Wanneer DE Hogepriester gekomen is, Zijn werk gedaan heeft, en daar nog mee doorgaat, dan hoeven gewone hogepriesters er niet meer te zijn.

Dankzij de Heere, Jezus Christus, veranderen de tempels.

Nú zijn tempels niet meer van steen.

Maar de gemeente van de Heere Jezus Christus is een tempel van God.

En de gelovigen zijn stuk voor stuk tempels van God, omdat de Heilige Geest in u woont, 1 Korinthe 6.

En dan staan er drie typering van de gelovigen, in dat vers 2b.

De eerste dat is: 'ellendigen'.

Dat woord moet je niet meteen zien van, die mensen zijn er ellendig aan toe, maar dat is meer: nederigen.

Denk maar aan Psalm 34, die we gezongen hebben.

Mensen met wie de Heere God echt een band heeft.

Mannen, vrouwen, kinderen.

Mensen die echt leven, en telkens denken over Wie de HEERE is.

Mensen die weten: God wil echt met ons, tot in eeuwigheid.

Mensen die er zeker van zijn: wat er ook in het leven gebeurt, Hij staat garant.

Daarvoor, dat het tóch goed gaat

Hun Beschermers.

Hoe vaak staat het niet in het Woord van God: *Ik ben met jullie. Ik ben met jou, met u.*

En dan kan het zijn en dan gebeurt het vaak, en broeders en zusters van ons over de hele wereld hebben daarmee te maken, dat je vanwege het geloof, vanwege je liefde tot die HEERE dik in de problemen zit. De vervolgte kerk. Maar dat is het eerste: 'nederige mensen'.

Dan het tweede, dat is ook weer Psalm 34.

'Een verslagen geest' hebben ze.

Die mensen zitten altijd met verdriet en met moeite.

Want ze denken door over hun zonden.

Ze zijn zich bewust van hun zondigheid, en dat dat absoluut niet past bij die heilige God.

Ze zitten ermee.

Het is nog niet de voorbereiding voor het avondmaal, maar dat kan ik nu ook al wel zeggen. Ze zitten ermee dat ze zelf hun schuld níet kunnen betalen.

En dat ze dus gewezen worden op: Hem die dat wél doet.

Maar zelf ...

Denk aan dat zinnetje in het avondmaalsformulier, *maar broeders en zusters, verslagen van hart als u bent...*

Ja, dat is echt, dat is echt iets wat daarbij hoort, verslagenheid.

Hoezeer het avondmaal ook een viering mag zijn, en moet zijn. Lof aan de Heere, hoe goed is Hij!

Dat kan niet zonder dat verslagen van hart. Je erkent, je hebt straf verdiend zelf.

Zulk verdrietig zijn, broeders en zusters, dat hoort bij geloven.

En dat hoort dan niet alleen bij het avondmaal.

Maar ook tussen de avondmaalsvieringen door.

Je denkt aan jezelf.

En wie gelooft, is door de Heilige Geest ook zover gebracht, dat hij telkens weer dan ook wegstapt bij zichzelf, en luistert naar wat er staat over de Heere Christus, en dan als het ware de Heere Christus ziet.

Hij, Die in onze plaats Zich gegeven heeft.

Je bent verslagen over jezelf. Maar je bent verwonderd, en je bent blij, en je bent dankbaar, en je looft de Heere, en het is geweldig. In Jezus Christus, de liefde van de Drie-enige God.

Want die tempel die dan herbouwd gaat worden, als de ballingen terug zijn, die is maar tijdelijk.

Want het bloed van dieren, dat maakt immers geen eind aan hun schuld.

Nee, de Zaligmaker, Die komt, en Die doet alle schuld weg.

De Zaligmaker, die de gebogenen ziet, die verslagenen van hart.

En gebogenen richt Hij op. En verslagenen van hart geeft Hij moed.

En het derde dat is: *en wie voor Mijn woord beeft.*

Dat woordje 'beven' dat kan negatief overkomen.

Beven voor het Woord van de Heere.

Dat doet misschien wel iemand op school. Die bééft voor het woord van de directeur.

O, wat ben je daar bang voor!

Maar dat is hier niet de bedoeling, dat je bang bent.
Het staat hier, omdat de HEERE zo oneindig verhéven is.
In Exodus 19, de HEERE spreekt vanaf de Sinaï, en heel het volk beeft.
Zó groot is Gods majesteit. En zo klein zijn de mensen.
Ze zeggen immers dan ook tegen Mozes: 'alstublieft niet langer rechtstreeks. Laat het maar via u gaan. Maar wij kunnen dit niet aan'.

En dan gaat het hier speciaal over 'het beven voor het Woord'.
Zeg het maar anders: het absolute gezag van dat Woord erkennen, omdat de HEERE God is.

Wat U belooft HEERE - AMEN, ja AMEN. Zo is het!
Wat U belooft - ZEKER WETEN, VAST VERTROUWEN!
Wat U wilt - U geeft immers kracht, verbondenheid.
Hij - wij.

U weet hoe het gegaan is, denk ik.
De ballingen die kwamen terug. En ze waren verschrikkelijk druk met zichzelf en met hun eigen dingen.
Ja, ze moesten hun eigen huis gaan bouwen. En die tempel dat bleef er maar een beetje bij.
Totdat ze zich onder leiding van Ezra, Nehemia, Haggai, Zacharia, weer onderwerpen aan het Woord.
Totdat ze weer luisteren naar het Woord. En dan zelf tempels van de Heilige Geest zijn, in dienst van God om die tempel te bouwen.

Maar dan kijk je weer verder, want die tempel bracht de echte rust niet.
En door de tempel is er geen vrede.

Maar de ellendige, die heeft uitzicht dankzij Jezus Christus.
De gebroekene van geest, die ziet weer licht, die ziet toekomst, dankzij Hem.
Zijn Woord geeft altijd die échte wijsheid.
En dan kun je dus ook niet dat Woord alleen maar horen op de punten die wij mooi vinden. Of die ons aanspreken.
Nee, dan is het: het héle Woord van God.

De tempel, die is tijdelijk.
Er staat niet: *Ik zal zien op hem die offeren gaat.*
Nee, er staat: *Ik zal zien op degene die zich gaat toevertrouwen, aan de Knecht van de HEERE?* Die zich afhankelijk opstelt tegenover zijn Redder, die ook zijn Koning is.

3) Tenslotte. **De HEERE spreekt al vóór de herbouw van de tempel, die tempel is gevaarlijk.**

Want die prachtige belofte: *Ik geef om die gelovige*, vers 2b, wordt gevolgd door een ernstige waarschuwing.
En dan is het een heel lastig iets, omdat dat qua vertaling erg moeilijk in elkaar steekt.
En dat je bij het eerste horen denkt van, wat betekent het precies.
Als u bijvoorbeeld de Nieuwe Bijbelvertaling leest, dan staat het daar ook anders. In mijn ogen wat duidelijker.

Maar het gaat er in z'n geheel om, in die verzen 3 en 4: hóe dien je nu de HEERE?
En dan kun je denken aan Handelingen 7, Stefanus. 'Hou nou op met de HEERE dienen op je eigen manier. Kap daar nou toch mee.'
En dan gaat Stefanus dat heel radicaal zeggen: *dwarskoppen die jullie zijn. Altijd dwars.*

En dan is het wonderlijk, Jesaja 1 en Jesaja 66. Begin en eind van het boek.
In Jesaja 1 is de HEERE vertoornd op Zijn volk.
Want ze gingen wel de tempel in. En ze brachten offers. Maar ze gingen de tempel uit, en ze deden precies wat ze zelf wilden. 'Laat de HEERE maar praten, wij luisteren toch niet'.
En dan, als zij zus, zegt de HEERE, dan zal ik zo! Dan zullen ze merken dat die verboden offers, want, zo staat het in Jesaja 66. Als je dat naast elkaar zet: 'een man neerslaan, een hondennek breken, varkensbloed offeren'.
Nou, daar klopt helemaal niks van.
Dán zullen ze merken, dat wat ze doen, tegen de HEERE in, ook daar in die tempel, dat dat een tegenreactie van de HEERE oproept.
Dan halen ze het onheil over zichzelf. Als de HEERE niet gediend wordt.

Als wij geen aandacht hebben voor het feit dat Hij bezig is te komen, ook nu, dan zal Hij niet onze Redder zijn. Maar onze straffende Rechter.
Bij ongeloof helpt geen offer.
Net zomin als bij ons bij ongeloof helpt, dat je gedoopt bent.
Of dat je de Bijbel leest en naar de kerk gaat. Of wat dan ook.

Nee.

Ik zie op de ellendige, de gebrokene van geest, die voor Mijn Woord beeft.

De tempel móest herbouwd worden. Maar het was een gevaarlijk iets. Namelijk voor wie eigenwillig leeft.

Maar wie naar de HEERE luistert, die is veilig.
Want méér dan de tempel is Jezus, de Gezalfde.

AMEN